

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122015052
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122015052.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: U. X., nar. XX.XX.XXXX v P., trvale bytom Y. XXXX/X, B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu záujmového združenia občanov HOPE - P. D., o. z., o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa XX.XX.XXXX takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 5 ods. 1 Trestného poriadku a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh záujmového združenia občanov: HOPE - P. D., o. z. so sídlom B. ulica X/XX, X. na D., reg. č. VVS/X-XXX/XX-XXXXX, o podmiennečné prepustenie odsúdeného: Michal X., nar. XX.XX.XXXX v P., trvale bytom Y. XXXX/X, B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:
- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.05.2016, sp. zn. 2T/45/2016, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2T/45/2016,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 02.11.2022 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh záujmového združenia občanov: HOPE - P. D., o. z. so sídlom B. ulica X/XX, X. na D., reg. č. VVS/1-900/90-39101, o podmiennečné prepustenie odsúdeného: U. X., nar. XX.XX.XXXX v P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v J. Hrnčiarovce nad Parnou. V čase rozhodovania o predmetnom návrhu odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.05.2016, sp. zn. 2T/45/2016, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2T/45/2016, v trvaní 1 rok so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, za prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

Občianske združenie B. - P. D. vo svojom návrhu uviedlo, že (krátene) odsúdený Michal X. bol počas výkonu trestu vystavený najťažšej životnej skúške a počas odlúčenia od milovanej rodiny mal dostatok času si uvedomiť závažnosť svojho konania a svoje skutky úprimne oľutoval, je pripravený viesť riadny život, k čomu mu pomôžu aj jeho rodičia. Vo výkone trestu si riadne plné všetky povinnosti, aktívne sa venuje vzdelávaniu, študuje na UK, I., má dobré študijné výsledky. Občianske združenie považuje nápravu odsúdeného za vykonanú, dlhodobu vo výkone trestu vykazuje vzorné správanie a aktívny prístup k prostriedkom nápravy jeho osobnosti. Občianskej združenie po prepustení napomôže odsúdenému viesť riadny a usporiadaný život, pričom hlavnými hodnotami budú rodina, stabilná práca, vzdelanie a rozvíjanie spolupatričnosti v spoločnosti. Občianske združenie sa venuje voľnočasovým aktivitám, zabezpečí pravidelné konzultácie u psychológa. Občianske združenie ponúklo prevzatie záruky za odsúdeného a navrhlo odsúdeného podmiennečne prepustiť.

Súd vo veci nariadil a vykonal verejné zasadnutie.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku, ako aj prvú materiálnu podmienku, nakoľko správanie odsúdeného v ústave preukazuje polepšenie, avšak nespĺňa druhú materiálnu podmienku najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z odpisu registra trestov odsúdeného. Ide o špeciálneho recidivistu opakovane odsúdeného pre § 156 Trestného zákona, jeho konanie malo podľa jeho názoru gradujúci charakter, bola mu v minulosti uložená podmienka, ktorú nevyužil. Zároveň poukázal na prebiehajúce trestné stíhanie za iné jeho skutky. Na podklade týchto skutočností návrh záujmového združenia občanov navrhol zamietnuť, nakoľko si nevie predstaviť, ako by sa dokázalo zaručiť za budúce správanie odsúdeného takým spôsobom, aby eliminovalo jeho agresívne, afektné sklony ústiace do porušenia záujmov chránených trestným zákonom.

Zástupca záujmového združenia občanov na verejnom zasadnutí uviedol, že občianske združenie HOPE je dostatočne oboznámené so všetkými spomenutými skutočnosťami. Je jasné, že do výkonu trestu odňatia slobody nastupujú osoby s poruchami správania a určitý čas trvá, kým sa prispôbia povinnostiam a nariadeniam vyplývajúcim z ústavného poriadku. D. U. X. si zo všetkého zobral ponaučenie, veľký vplyv na jeho budúcnosť môže mať dokončenie vysokoškolského vzdelania, ktoré mu momentálny pobyt vo výkone trestu neumožňuje dokončiť ani špeciálnou eskortou. Matka odsúdeného pani Dr. X. so svojím manželom vo svojom príslube jednoznačne uvádzajú, že odsúdený sa má kam vrátiť, budú mu nápomocní finančne, morálne a psychicky, aby sa mohol plnohodnotne zaradiť do spoločnosti. Nebránia sa ani prípadnému určeniu a monitorovaniu osoby špeciálnym náramkom a zákazu nočného vychádzania v prípade, že to súd uzná za potrebné. Občianske združenie, jeho členovia a partneri budú nápomocní vo všetkých bodoch spoločenských záruk, ktoré občianske združenie poskytuje. Pravidelne budú komunikovať s odsúdeným a s jeho rodinou, budú sa informovať o jeho správaní, budú nápomocní pri vytváraní podmienok k tomu, aby mohol viesť v spoločnosti produktívny život, kde hlavnými zásadami budú rodina, škola a práca. Občianske združenie bude štvrťročne poskytovať psychologické posudky od ich pracovníka U.. W. U., ktorá bude sledovať formou osobných stretnutí aj videokonferenčných hovorov jeho stav a správanie po prepustení.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že sa stotožňuje s podaným návrhom na podmienené prepustenie odsúdeného, výkon trestu mal na neho pozitívny vplyv, je pravidelne odmeňovaný. Ďalej uviedol, že hrozí, že v prípade nevyhovenia návrhu na podmienené prepustenie bude odsúdený zo štúdia vylúčený, pričom ukončené vysokoškolské vzdelanie je bránou do riadneho a plnohodnotného života. Ďalej uviedol, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát. Nebol medzičasom prepustený na slobodu a v takomto čase sa nedopustil páchania trestnej činnosti. Tresty, ktoré mu boli v minulosti ukladané, mali určitú postupnosť, a vyústili do toho najzásadnejšieho trestu, ktorým je trest odňatia slobody. Až teraz je ten čas, kedy môže odsúdený v prípade jeho podmieneného prepustenia preukázať, či skutočne mal výkon trestu na jeho osobu taký vplyv, že sa nedopustí ďalšej trestnej činnosti. V opačnom prípade ak by bol v minulosti vo výkone trestu a bol by medzičasom prepustený na slobodu a následne sa dopustil páchania trestnej činnosti, rozumel by aj argumentácii pána prokurátora. Z inštitútu podmieneného prepustenia nie je možné robiť nefunkčný inštitút len s poukazom na to, že odsúdený bol v minulosti viackrát právoplatne odsúdený. Hodnotiaca správa ústavu na výkon trestu znie v časti resocializačnej prognózy jasne v prospech odsúdeného, odporúča jeho podmienené prepustenie. Vo vzťahu k predošlým jeho odsúdeniam argumentoval mladším vekom odsúdeného a ku konštatovaniu prokurátora, že rešpektuje prezumpciu neviny uviedol, že v takom prípade by nemalo byť poukazované na momentálne prebiehajúce trestné konania odsúdeného. Preto požiadal o vyhovenie návrhu záujmového združenia občanov v celom jeho rozsahu, o uloženie primeranej skúšobnej doby, ako aj o prípadný probačný dohľad a akékoľvek primerané obmedzenia a povinnosti podľa uváženia súdu.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že chce prejaviť úprimnú ľútosť nad skutkami, ktoré spáchal v minulosti, je si plne vedomý toho, že nešlo o jednorazové zlyhanie, stratil štyri roky života, uvedomil si, že chce žiť inak. Ďalej uviedol, že pán prokurátor poukazuje na práve prebiehajúce trestné konanie, ktorého sa mal dopustiť vo väzbe, pričom však hodnotiaca správa ústavu v Leopoldove jasne konštatuje, že nebolo preukázané agresívne správanie ani akákoľvek forma nedodržiavania disciplíny. Je si vedomý, že sa viackrát zle zachoval, ale úprimne prosí o šancu dokázať hlavne svojej matke, že sa zmenil. Mrzí ho, že svojím konaním ublížil predovšetkým jeho rodine.

Na verejnom zasadnutí boli vykonané dôkazy, a to: stanovy HOPE o. z. a zápisnica zo zasadnutia z XX.XX.XXXX, potvrdenie o návšteve školy - UK BA, príslub od Best barber s.r.o. z XX.XX.XXXX, záruka

rodičov za dovršenie nápravy, rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 20.08.2019, sp. zn. 1T/21/2019, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 19.11.2019, sp. zn. 3To/138/2019, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V zo dňa 03.05.2016, sp. zn. 2T/45/2016, uznesenie Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.06.2020, sp. zn. 2T/45/2016, pripojený spis Okresného súdu Trnava sp. zn. 29PP/131/2021, a z neho: uznesenie Okresného súdu Trnava z 04.06.2021, sp. zn. 29PP/131/2021, uznesenie Krajského súdu v Trnave z 02.12.2021, sp. zn. 5Tos/123/2021, uznesenie Okresného súdu Trnava z 11.03.2022, sp. zn. 29PP/131/2021, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 17.05.2022, sp. zn. 5Tos/61/2022, ďalej hodnotenie odsúdeného a skrátený výpis odsúdeného, lustrácia v registri obyvateľov (RO), lustrácia ZVJS, opis registra trestov (RT).

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že odsúdený U. X., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa XX.XX.XXXX premiestnený do J. na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad P. na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza aj v súčasnosti. Dňa 25.11.2018 bol dodaný na výkon väzby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom. Z pedagogickej dokumentácie je zrejmé, že správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave Leopoldov bolo na požadovanej úrovni, k nadriadeným sa správal slušne, v kolektíve bol bezproblémový, bez konfliktných prejavov, nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný. Jeho správanie a vystupovanie v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou sa nezmenilo, je na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, pokyny a príkazy príslušníkov ústavu rešpektuje. Osobnú hygienu dodržiava, chodí riadne ustrojený, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Z radov odsúdených zastáva funkciu vedúceho izby, povinnosti plynúce z tejto funkcie si plní zodpovedne. Doposiaľ bol štyrikrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 26.09.2022 formou pochvaly za plnenie pracovných povinností, disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Od 27.08.2020 do 09.11.2020 bol pracovne zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Bagsey, odkiaľ bol vyradený z dôvodu slabých výkonov. V čase od 12.11.2020 do 14.01.2021 bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom - W., odkiaľ bol vyradený z dôvodu pozastavenia pracoviska. Pridelenú prácu vykonával zodpovedne a svedomito. Jeho pracovná morálka bola na veľmi dobrej úrovni, pracovné návyky a zručnosti má osvojené, k plneniu pracovných povinností pristupoval zodpovedne. Odsúdený nebol zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup. V zaobchádzaní je preferovaný nedirektívny prístup s následnou bežnou kontrolou plnenia povinností. Odsúdený je vedený k zodpovednosti za svoje správanie, k hlbšej sebareflexii, k uvedomovaniu si následkov svojho nevhodného počínania a ku kritickému postoju k spáchanému trestnému činu. V zmysle vyššie uvedeného konštatoval, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je priaznivá na základe nízkeho rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti sú voči odsúdenému vedené ďalšie trestné stíhania. Na základe uvedených skutočností konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie.

Zo skráteného výpisu odsúdeného vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 23.02.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný a to v roku 2013 za prečin ublíženie na zdraví a výtržníctvo, uložený trest povinnej práce v trvaní 100 hodín, v roku 2016 za prečin ublíženie na zdraví, uložený podmiennečný trest 1 rok, nariadený výkon trestu v roku 2020, v roku 2018 za prečin ublíženie na zdraví a výtržníctvo, uložený podmiennečný trest 1 rok a 3 mesiace, a v roku 2019 za zločin ublíženie na zdraví, trestný čin krádež a prečin výtržníctvo, uložený nepodmiennečný trest 2 roky a uložený nepodmiennečný súhrnný trest 1 rok a 6 mesiacov.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 5 ods. 1 Trestného poriadku, záujmové združenie občanov môže ponúknuť prevzatie záruky za dovršenie nápravy odsúdeného a žiadať o jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia

slobody alebo o podmiennečné upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu; v návrhu na prevzatie záruky treba vždy uviesť aj konkrétne spôsoby pôsobenia na obvineného. Na získanie podkladov na takú žiadosť sa môže informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona, ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitéj zákonom stanovenej dobe správal

vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 3 Trestného zákona ku dňu 23.02.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 28.11.2022 je táto podmienka splnená.

Súd poznamenáva, že odsúdený v čase rozhodovania vykonáva už len jeden trest, avšak výkonu tohto trestu predchádzal výkon dvoch iných trestov, preto súd formálnu podmienku podmieneného prepustenia skúmal s poukazom na § 66 ods. 3 Trestného zákona a toto ustanovenia z tohto dôvodu uviedol aj do výroku rozhodnutia.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu v predchádzajúcom ústave ako aj v súčasnom ústave je na požadovanej úrovni, bol štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený bol aj pracovne zaradený, jeho pracovná morálka bola na veľmi dobrej úrovni, k plneniu pracovných povinností pristupoval zodpovedne, pričom súd pozitívne hodnotí aj záujem odsúdeného o vysokoškolské štúdium. Ciele stanovené programom zaobchádzania plní. Vzhľadom na uvedené pozitívne hodnotenie odsúdeného bez negatívnych poznatkov súd dospel k záveru o preukázaní prvej materiálnej podmienky.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho štyri záznamy v registri trestov a povahu trestných činov, za ktoré bol odsúdený.

Z odpisu registra trestov spoločne s rozhodnutiami, ktoré boli oboznámené na verejnom zasadnutí, vyplýva, že odsúdený sa v minulosti opakovane dopustil násilnej trestnej činnosti (odsúdenia: 2013 - ublíženie na zdraví a výtržníctvo, 2016 - ublíženie na zdraví, 2018 - ublíženie na zdraví a výtržníctvo a 2019 - krádež, ublíženie na zdraví a výtržníctvo). Páchanie protiprávnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením z inak riadneho spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane a dlhodobo pácha protiprávnu činnosť násilného charakteru. Odsúdený páchal trestnú činnosť opakovane, a ani predchádzajúce odsúdenia a tresty nespojené s obmedzením osobnej slobody nevedli u odsúdeného k náprave a k dlhodobej zmene jeho správania tak, aby sa trestnej činnosti už ďalej nedopúšťal. Odsúdený bol na protiprávnosť svojho konania opakovane upozornený predchádzajúcimi rozhodnutiami, v ktorých mu bol uložený trest povinnej práce a podmienený trest odňatia slobody. Tieto odsúdenia a ani hrozba nariadenia výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody nevedla u odsúdeného k zmene jeho správania, keď sa tento trestnej činnosti opäť dopustil, a to už v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Ďalej súd poukazuje na povahu trestnej činnosti, kedy ide o násilnú trestnú činnosť voči iným osobám, ktorá sa vyskytuje u všetkých odsúdení. Súd tiež konštatuje stupňovanie závažnosti trestnej činnosti, kedy odsúdený sa najskôr dopustil prečinov, a neskôr spáchal zločin, teda ešte závažnejšiu trestnú činnosť oproti predchádzajúcej.

K uvedeným záverom dospel aj Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 17.05.2022, sp. zn. 5Tos/61/2022, v ktorom súd poukázal na to, že vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného možno konštatovať, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdeného od páchania trestnej činnosti neodradila ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienenom odsúdení ani alternatívne tresty. Na odsúdeného sa hľadí ako na špeciálneho recidivistu vo vzťahu k násilnej trestnej činnosti. Je preto nanajvýš zrejmé, že odsúdeného nič nedokáže motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Preto možno konštatovať, že takéto okolnosti odôvodňujú obavu, žeby v prípade podmieneného prepustenia odsúdený nebol dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťal

sa ďalšej trestnej činnosti. Početnosť predchádzajúcich odsúdení vedú potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Na nápravu odsúdeného a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania teda zjavne nemal vplyv žiadny z uložených trestov. Niet prečo sa rozumne domnievať, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel. Žiada sa doplniť, že ani osoba, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody po prvý krát ako odsúdený, nemá automaticky nárok na to, aby bola podmienené prepustená. Aj u takejto osoby je potrebné striktné individuálne preskúmať splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok a pokiaľ sa dospeje k záveru, že riziko recidívy je u takejto osoby príliš vysoké, nemôže byť pre absenciu druhej materiálnej podmienky podmienené prepustená. Aj napriek opakovanej šance, túto nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, dokonca v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Aj napriek tomu, že je v súčasnosti na odsúdeného pôsobené nepodmieneným trestom odňatia slobody, súd má neustále pochybnosť a obavu, s ohľadom na jeho predchádzajúci život, či bude viesť aj napriek výchovnému pôsobeniu výkonu trestu na slobode riadny život. Doposiaľ totižto nič nedokázalo odsúdeného motivovať k vedeniu riadneho života. Odsúdený už dostal od súdu možnosť preukázať, že sa nebude dopúšťať trestnej činnosti, prvý krát v podobe alternatívneho trestu (trestu povinnej práce) a v druhom prípade v podobe podmieneného odsúdenia.

Súd z vykonaného dokazovania tiež nezistil žiadnu skutočnosť za obdobie posledných 6 mesiacov, ktorá by viedla k zmene záverov, ktoré prezentoval Krajský súd v Trnave v máji 2022.

Súd vzhľadom na uvedené úvahy dospel k záveru, že v súčasnosti od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti v prípade jeho podmieneného prepustenia a to pre vysokú obavu z recidívy trestnej činnosti.

Pokiaľ prokuratúra poukazovala na prebiehajúce trestné konanie, s poukazom na zásadu prezumpcie neviny súd túto skutočnosť nezohľadňoval, čo okrem iného znamená aj to, že rozhodnutie súdu by bolo rovnaké aj v prípade, keby žiadne trestné konanie voči odsúdenému neprebiehalo.

K prísľubu do zamestnania súd uvádza, že odsúdený sa dopúšťal v prevažnej miere násilnej trestnej činnosti, majetková trestná činnosť dominujúca nebola, preto prípadné získanie príjmu by podľa názoru súdu nemalo vplyv na príčiny, ktoré viedli k páchaniu trestnej činnosti.

K písomnej záruke rodičov za dovŕšenie nápravy odsúdeného súd uvádza, že túto nedokáže považovať za dostatočnú záruku toho, že by odsúdený po jeho prípadnom podmienenom prepustení viedol riadny život, nakoľko práve rodičia odsúdeného mali možnosť dlhodobo výchovne pôsobiť na osobnosť odsúdeného a to už v mladšom veku, kedy sa jeho osobnosť formovala, pričom rodičia mali túto možnosť aj po predchádzajúcich odsúdeniach nespojených s obmedzením osobnej slobody. Odsúdený sa napriek ich snahe opakovane dopúšťal násilnej trestnej činnosti, z čoho súdu logicky a úplne jednoznačne vyplýva, že ak ich snaha výchovne pôsobiť na odsúdeného mu nijakým spôsobom nezabránila v páchaní ďalšej násilnej trestnej činnosti v predchádzajúcom období, nemožno predpokladať, že by ich aktuálna snaha bola dostatočná pre jeho nápravu. Táto úprimná snaha rodičov zaručiť sa za dovŕšenie nápravy odsúdeného (ich syna) nedokázala prevážiť legitímnu potrebu súdu ochrániť spoločnosť pred odsúdeným ako páchatelom trestnej činnosti.

K záujmu odsúdeného o vysokoškolské štúdium súd uvádza, že súd tento záujem odsúdeného oceňuje, avšak obava, ktorú súd prezentoval, a ktorá zakladá dôvod pre nesplnenie druhej materiálnej podmienky, prevažuje nad týmto záujmom odsúdeného, a to aj nad skutočnosťou prezentovanou obhajcom, že odsúdenému v prípade jeho ponechania vo výkone trestu odňatia slobody hrozí vylúčenie zo štúdia. Súd si dovoľuje poznamenať, že odsúdený bol obmedzený na osobnej slobode, ktorá trvá až doteraz, v čase, keď mal 24 rokov, teda mal dostatok času na slobode začať vysokoškolské štúdium a v tomto pokračovať namiesto páchania trestnej činnosti. Odsúdený však týmto spôsobom nekonal, a preto v súčasnosti táto skutočnosť nemôže byť dôvodom na jeho podmienené prepustenie, obzvlášť v prípade, keď odsúdený bude mať možnosť získať vysokoškolské vzdelanie aj po výkone trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené úvahy, teda s poukazom na početnosť a povahu trestnej činnosti, ako aj s poukazom na osobnosť odsúdeného, ktorého od páchania ďalšej trestnej činnosti neodradili predchádzajúce odsúdenia a ani vplyv jemu blízkych osôb, je súd toho názoru, že ani konkrétne spôsoby

záujmového združenia občanov, ktoré majú viesť k prevýchove odsúdeného, by neboli dostatočné k naplneniu tohto cieľa.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh záujmového združenia občanov: HOPE - POMOC ODSÚDENÝM, o. z., o podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.